

hemmaplan

MARS 2025 - EN TIDNING OM DIG, OSS OCH VÅRT SKARABORG

Patenterad teknik mot
gnagarbekämpning.

En innovativ lösning för säkrare gårdar

KUNDREPORTAGE

Stora Svenstorp i Holmestad

Ny generation på gammal gård.

Räntorna på väg ner, men
vad betyder det för dig?



LANTBRUK

Är din gröda
rätt försäkrad?

Lantbrukare
i styrelsen



LF Skaraborg

SID 6

SID 7

Tips! Så kan du hantera ränteläget:

- Se över din finansiering – stora svängningar under året kräver rätt finansiering av rörelsekapital.
- Se kapital som en insatsvara och räntebindning som en prissäkring.
- Se till att investeringar som inte klaras av löpande kassaflöde läggs på rätt finansieringsform från början.

Räntorna på väg ner, men vad betyder det för dig?

Efter en lång tid med höga räntor börjar vi äntligen se en vändning. En lättnad för många lantbrukare. Men det gäller att planera smart framåt – Lantbruk är en kapitalintensiv bransch där planering både på kort- och lång sikt är viktig.

Olika utgångsläge inför 2025

År 2024 präglades av låga spannmålsskördar med lägre priser än väntat, men även av ett bra mjölkpris. Därav ser utgångsläget väldigt olika ut för lantbruksföretagen inför 2025. Generellt upplever jag att det har varit mer oro hos företagarna senaste åren och att många skulle behöva ventileras. Flera sitter i liknande situationer, men tror att de är ensamma, säger Sandra Posse, lantbruksrådgivare inom bank på LF Skaraborg.



En lägre ränta är inte hela lösningen för ekonomin, men helt klart en lättnad och kan ge ny energi att tänka utveckling.

Binda eller avvakta?

Det är alltid en aktuell fråga.

– Bedöm risken i ett rörligt pris och prissäkra i den omfattning som känns rätt för dig. Pengar är en insatsvara och ska hanteras med samma affärstänk som andra insatsvaror, säger Sandra.

Vad händer med markpriserna?

Ludvig & Co:s statistik visar att åkermarkspriserna sjunkit med upp till 20 procent, men detta är nog främst på grund av färre affärer när räntan varit högre.



– Marknaden är lokal. I vissa områden har priserna hållit sig stabila, medan andra sett en nedgång. 2023 års nivå visar potentialen i ett normalt ränteläge, säger Marcus Lindberg, chef för lantbruksbanken på LF Skaraborg.

Priset på skogsmarken har däremot varit mer stabil. Här har faktorer som konkurser och minskat utbud på grund av sanktioner mot Ryssland haft lika stor påverkan som räntan.

Framtidstro och utvecklingsmöjligheter

Trots osäkerheten finns en stark framtidstro inom lantbruket.

– Lantbrukare ser alltid möjligheter, även i tuffa tider. Teknikutvecklingen blir viktig framåt, och lantbruk kommer aldrig att vara långråkigt, säger Sandra.

– Självförsörjningsmålen och lägre räntor talar för att åkermarkspriserna kan stabiliseras och på sikt öka, säger Marcus.

Här finns vi Skövde Rådhusgatan 8, Box 600, 541 29 Skövde, 0500-777 000 **Falköping** Storgatan 1, 521 42 Falköping, 0515-677 200 **Lidköping** Torggatan 8, Box 2187, 531 02 Lidköping, 0510-777 220 **Mariestad** Esplanaden 8, Box 32, 542 21 Mariestad, 0501-377 240 **Tidaholm** Gamla Torget 6, 522 31 Tidaholm, 0502-777 260 **Skara** Stortorget 1, 532 30 Skara, 0511-241 00 **Habo** Jönköpingsvägen 13A, 566 31 Habo, 036-172 400 **Vara** Stora Torget 4, 534 31 Vara, 0512-797 270 **E-post** info@LFskaraborg.se

Hemmaplan Ansvarig utgivare: Jonas Rosman, vd LF Skaraborg.

Redaktion & Layout: Malene Falk och Sandra Moberg på LF Skaraborg samt Carin Söder på Ordhuset.

Vi reserverar oss för eventuella felskrivningar och villkorsändringar. För aktuell information om LF Skaraborgs produkter och tjänster, besök LFskaraborg.se.

LF Skaraborg



Smarta sensorer och brandskydd – så minskar du skador på gården.



Genom Lantbruksavtalet får lantbrukare en tjänst som kombinerar modern teknik med praktisk service. Johan Kullander, chef Företags- & Lantbruksmarknad LF Skaraborg, berättar varför tjänsten är en viktig del i arbetet för både dig som lantbrukare och för LF Skaraborg.

En patenterad metod för gnarabekämpning

Gnagarproblem är en utmaning för många lantbrukare, särskilt eftersom råttor och möss kan orsaka skador både på byggnader och fodervaror. Därför har vi på LF Skaraborg utvecklat en patenterad metod där uppkopplade sensorer automatiskt registrerar gnagaraktivitet på gården.

– För lantbrukaren innebär det en helt ny nivå av kontroll och förebyggande skydd. Stationerna känner av när det behövs en insats, och vi rycker ut vid behov. Lantbrukaren slipper ha koll själv, säger Johan.

Alla uttryckningar ingår i avtalet – även vid större gnagarproblem.

Brandskydd – en viktig del av avtalet

Tjänsten omfattar också en årlig kontroll av brandsläckare. LF Skaraborgs tekniker ser till att de fungerar och byter ut dem vid behov.

– Det är lätt att brandsläckare glöms bort, men de måste fungera när de verkligen behövs. Vi ser till att släckarna på maskiner och i byggnader är i bra skick, säger Johan.

Minskad skaderisk och bättre för klimatet

För LF Skaraborg är tjänsten en del av ett större arbete

för att minska risker, skydda lantbrukarens verksamheter och samtidigt bidra till ett mer hållbart lantbruk.

– Genom att arbeta proaktivt kan vi minska skador och därmed även vårt gemensamma klimatavtryck. Färre skador innebär mindre reparationer och lägre resursförbrukning. Det är bra för våra kunder, för oss som försäkringsbolag och för miljön, avslutar Johan.

Fördelar med Lantbruksavtalet

- ✓ **Fria uttryckningar** - vi kommer ut till dig och åtgärdar problem när behov uppstår.
- ✓ **Uppkopplade betesstationer** - innebär att vi övervakar och kommer ut till gården när stationer behöver fyllas på eller flyttas.
- ✓ **Skulle du drabbas av något extra**, exempelvis råttor, som kräver särskilda insatser så ingår det i avtalet utan några ytterligare kostnader.
- ✓ **Brandsläckarservice ingår** - vi ser över dina brandsläckare årligen så att de är i gott skick och vi byter om det behövs.

Intresserad? Ring oss på **0500-777 341**, maila lantbruksavtal@LFskaraborg.se eller skanna QR-koden.



”

Det är en skadeförebyggande tjänst som vi på LF Skaraborg byggt upp för att långsiktigt sänka bolagets skadekostnader. Satsningen görs utan eget vinstsyfte. Vårt syfte är istället att genom lägre skadekostnader ska vi kunna hålla effektiva försäkringspremier till länets lantbrukare.

- Johan Kullander, chef Företags- & Lantbruksmarknad

Ny generation på gammal gård

På Stora Svenstorp i Holmestad är det generationsskifte på gång. Samtidigt laddar storfamiljen för en ambitiös kultursatsning.

Att det händer grejer på familjegården Stora Svenstorp går inte att förneka. Optikern har blivit lantbrukare, ensamjobb har blivit samarbete – och suggstall är på väg att bli konsthall och kafé.

– Det är en spännande tid, konstaterar Anna-Karin Hall med ett leende.

När hon och maken Peter tog över gården från Anna-Karins föräldrar för några år sedan blev hon inte bara ägare i sjätte generationen. Hon blev också den första kvinnan i släktledet av ägare.

– Det känns fantastiskt att det blev så, men det var långt ifrån självklart. Det är ett beslut som har vuxit fram, sammanfattar Anna-Karin.

STORA SVENSTORP I KORTHET

- 2 700 grisplatser
- 9 000 slaktgrisar per år
- 380 hektar växtodling, mest för eget bruk
- 80 hektar skog
- 1 biogasanläggning
- Smågrisproduktionen är flyttad till Vedums Smågris AB, där familjens bolag är delägare.

Första steget togs när hon och hennes man styckade av en bit mark från gården och byggde hus. I samma veva började Peter jobba i lantbruket, och när Anna-Karin trappade ned sitt jobb som optiker för att ta hand om gårdens bokföring och ekonomi började pusselbitarna falla på plats.

Låter det ta tid

2021 tog Anna-Karin och Peter över ägandet av själva gården. Några år tidigare hade de och föräldrarna lagt över verksamheten i ett driftbolag där Anna-Karin, Peter och Anna-Karins föräldrar Bo och Britt Johansson äger 25 procent var.



De gamla suggstallarna ska bli konsthall och kafé. Syskonen Anna-Karin Hall och Erik Johansson har mycket att diskutera.

– Att ta över en stor gård är ett omfattande projekt. Processen pågår än; vi kanske inte är klara förrän 2030. Det är bra att det får ta tid, säger Peter.

Även pappa Bo är nöjd med lösningen.

–Jag var helt inställd på att sälja. Nu känns det väldigt roligt; jag har ju alltid jobbat ensam men nu gör vi det tillsammans, säger han.

Fotokonst i stallet

Anna-Karin har också två syskon. Ingen av dem ville ta över gården, men har ändå varit med i diskussionerna och finns på olika sätt med i verksamheten.

– Vad som är rättvist är upp till varje familj att bestämma. Det viktiga är att alla får komma till tals och känner sig nöjda, menar Anna-Karin.

Parallellt med övertagandet håller också en helt ny verksamhet på att ta form. Anna-Karin och hennes bror Erik, som är fotokonstnär och bor i Prag, håller på att omvandla gårdens uttjanta suggstallar till en toppmodern kulturanläggning. Med utställningar, events och en lokal kaféaktör som flyttar in vill syskonen skapa ett besöksmål som sätter Holmestad och Götene på kartan.

– Visst är det en chansning, men vi tänkte: antingen gör vi det precis som vi vill eller så gör vi det inte alls, säger Anna-Karin.



Suggstallet är under omvandling. Den 3 maj öppnar Svenstorp Art Center.

I sjätte generationen har Stora Svenstorp alltså fått en nytändning som heter duga. Om det blir en sjunde återstår att se, men ...

– Två av barnen har redan deklarerat att de vill ta över, säger Anna-Karin med ett skratt.



Storfamiljen Johansson/Hall både jobbar och umgås tillsammans.



Gammalt och nytt möts när suggstallet omvandlas till konsthall.

Generationsskifte

– det här är bra att tänka på

Planera i god tid, prata öppet i familjen och ta hjälp med juridik, skatt och försäkringar. Diskutera vad som är rättvist för er och säkerställ en hållbar ekonomisk lösning för både den som tar över och den som lämnar.

Står du inför generationsskifte?

Vi på LF Skaraborg hjälper dig med bank- och försäkringsfrågor.



AGRIA

Antibiotikasäker mjölk och förlängd omsådd

Foto: Sophia Maule

Vid årsskiftet infördes en rad förbättringar i Agrias lantbruksförsäkringar - nu kan du få ersättning om det finns antibiotika i mjölken, och perioden för omsådd av gröda förlängs.

- Vi har sett ett ökat behov av dessa förändringar hos våra kunder. Därför är vi glada att kunna erbjuda ännu bättre försäkringslösningar sedan den 1 januari 2025, säger Rasmus Troedson, affärsstrateg lantbruk på Agria.

Antibiotika i mjölk

Med Agrias tilläggförsäkring Agria Mjölkbrott kan du som mjölkproducent numera få ersättning om mjölk från din försäkrade besättning inte kan eller får levereras till mejeriet på grund av innehåll av antibiotika eller annat karensbelagt preparat. Du kan få ersättning både om du själv har kasserat mjölken, eller om det sker på mejeriet.

Förlängd omsåddsperiod

I Agrias grödaförsäkring förlängs perioden för omsådd av vårsådd gröda. Omsådden ska nu ske mellan den 1 mars och 30 juni för att skadan ska omfattas av försäkringen. Försäkringen gäller för skador på grund av torka, skorpbildning, frost, jord eller sanddrift orsakad av vind eller skyfall.

Det blir nu även tillåtet att flytta omsådden av höstsådd gröda till nästkommande år om det har regnat så pass mycket att det inte går att komma ut på fältet.

Är din gröda rätt försäkrad?

Glöm inte att se över arealuppgifterna i din försäkring så att de stämmer med det du tänker så under året.

Ring oss på 0500 -77 70 00

Agrias grödaförsäkring ger ekonomiskt skydd om grödan drabbas av hagelskador, om du blir tvungen att så om på våren eller hösten, eller om du hittar salmonella i till exempel lagrad spannmål.

- Ersättning för skördeförlust vid hagelskada
- Ersättning för omsådd av gröda under vår- och höstbruk
- Ersättning för sanering och skördevärde vid salmonellasmitta i vissa lagrade grödor

Läs mer om våra lantbruksförsäkringar på agria.se/lantbruk

Agria 



LF Skaraborg har lång tradition inom lantbruket och bred lantbrukskompetens på alla nivåer i företaget. Ulrik Larsson driver gården Ingelstorp i Hova och valdes våren 2024 in i styrelsen för LF Skaraborg.

- Det känns spännande att få dela med mig av min praktiska erfarenhet från lantbruket. Även i styrelserummet är det bra med förståelse för branschens villkor, säger Ulrik.

Från gården till styrelserummet

Ulrik, 56 år, har drivit sin gård sedan 1995 och ägnar sig åt både spannmålsodling och skogsbruk. Utöver det arbetar han med skogsentreprenad och har tidigare haft kycklingproduktion i ett stall som numera är uthyr.

En historik av att stötta lantbruket

LF Skaraborg har sina rötter i Brandstodsbolagen, som en gång i tiden bildades just för att skydda lantbrukare vid bränder. Enligt Ulrik är det en viktig bakgrund som fortfarande präglar verksamheten.

– Det finns en stark tradition av att ta lantbrukets frågor på allvar. Jag ser det som en fördel att vi har medarbetare som förstår branschens villkor och kan stötta med allt från skadehantering till rätt finansiering.

– Att få rådgivning anpassad till lantbrukets säsonger och risker kan göra stor skillnad. Där kan vår lokala närvaro betyda mycket, inte minst när man behöver snabb hjälp.

Nya lösningar som stärker lantbruket

Som kund hos LF Skaraborg uppskattar Ulrik också specifika tjänster för lantbrukare.

– Lantbruksavtalet är ett bra exempel. Då får du hjälp med gnagarbekämpning och service av brandsläckare direkt på gården. Det är sådant som verkligen underlättar vardagen men som man kanske inte vet att LF Skaraborg erbjuder, tipsar han.

Att bidra och utvecklas

– Jag ser fram emot att fortsätta lära mig hur vårt kundägda bolag LF Skaraborg fungerar och hur alla beslutsprocesser går till och samtidigt kunna lyfta frågor som jag vet är viktiga för många i branschen, avslutar Ulrik.

Så kan du vara med och påverka

LF Skaraborg är ett lokalt, **kundägt bolag**. Det innebär att våra kunder, i egenskap av ägare, har inflytande över hur vi utvecklas.

Fullmäktige är bolagets högsta beslutande församling. Är du kund hos oss kan du rösta fram eller själv väljas till fullmäktige, och på så sätt vara med och påverka framtiden.

Fullmäktige utser bolagets **styrelse**. Styrelsen ansvarar för den övergripande strategin och ser till att besluten genomförs i praktiken.

Vi kan Lantbruk

Var du än bor i länet så finns vi nära dig. När du behöver råd eller lån som rör ditt lantbruk så hjälper vi dig. Vi finns här. För all tid.



Thomas Henrysson
Rådgivare Lantbruk Försäkring
0500-77 73 66
thomas.henrysson@LFskaraborg.se



Ulf Börjesson
Rådgivare Lantbruk Försäkring
0500-77 71 14
ulf.borjesson@LFskaraborg.se



Albin Johansson
Rådgivare Lantbruk Försäkring
0500-77 70 54
albin.johansson@LFskaraborg.se



Helen Källgård
Rådgivare Lantbruk Försäkring
0501-640 17
helen.kallgard@LFskaraborg.se



Kristian Hallberg
Rådgivare Lantbruk Försäkring
0510-48 80 34
kristian.hallberg@LFskaraborg.se



Erik Fahlström
Rådgivare Lantbruk Försäkring
0515-72 33 06
erik.fahlstrom@LFskaraborg.se



Sandra Posse
Rådgivare Lantbruk Bank
0501-640 18
sandra.posse@LFskaraborg.se



Linnéa Jakobsson
Rådgivare Lantbruk Bank
0510-48 80 14
linnea.jakobsson@LFskaraborg.se



Niclas Andersson
Rådgivare Lantbruk Bank
0510-77 72 33
niclas.andersson@LFskaraborg.se



Anna Warolin
Rådgivare Lantbruk Bank
0501-640 46
anna.warolin@LFskaraborg.se



Ulf Kvarnström
Rådgivare Lantbruk Bank
0515-67 72 11
ulf.kvarnstrom@LFskaraborg.se

Kontakta någon av våra medarbetare eller
via 0500-77 70 00, mån - fre 09.00-16.00

Är du kund hos oss kan du
logga in på **Mina Sidor** och
kontakta oss när det passar dig bäst.



Här finns vi **Skövde** Rådhusgatan 8, Box 600, 541 29 Skövde, 0500-777 000 **Falköping** Storgatan 1, 521 42 Falköping, 0515-677 200 **Lidköping** Torggatan 8, Box 2187, 531 02 Lidköping, 0510-777 220 **Mariestad** Esplanaden 8, Box 32, 542 21 Mariestad, 0501-377 240 **Tidaholm** Gamla Torget 6, 522 31 Tidaholm, 0502-777 260 **Skara** Stortorget 1, 532 30 Skara, 0511-241 00 **Habo** Jönköpingsvägen 13A, 566 31 Habo, 036-172 400 **Vara** Stora Torget 4, 534 31 Vara, 0512-797 270 **E-post** info@LFskaraborg.se **LFskaraborg.se**